

Új, egységes minőségi keretrendszer bevezetése a magyar hivatalos statisztikában

Előadó: Dr. Kárpáti József

Magyar Regionális Tudományi Társaság Vándorgyűlése

2017. 10. 20.

e-mail: jozsef.karpati@ksh.hu

Mi is az a hivatalos statisztika?

- **A hivatalos statisztika** a hivatalos tájékoztatást és a társadalom általános tájékozottságát statisztikai adatok nyilvánosságra hozatalával szolgáló, a tényekre alapozott döntéshozatalt támogató, törvényben szabályozott közfeladat.
- **Feladata** az állami, kormányzati, helyi (nemzetiségi) önkormányzati, gazdálkodó és civil szervezetek, a pénzügyi piacok, valamint a széles közvélemény, az ország ügyei iránt érdeklődő polgárok tájékoztatása az ország helyzetéről, állapotáról, a gazdasági és társadalmi folyamatok alakulásáról, a környezet állapotáról.
- **Eredményei:** a közjavak körébe tartozó, jogi felhatalmazás alapján előállított, széles körben nyilvánosságra hozott és felhasznált információs „termékek”.

A minőségirányítási modellek alapelvei

Felhasználó központúság

Belső
szolgáltató felhasználó kapcsolatok

Az adat-
szolgáltatók részei a folyamatnak

Folyamatos
jobbítás

Minden munkavállaló bevonása

Minőségmérés, standardok

Minőségirányítási politika, struktúra

Munkavállalók képzése és elismerése

Megfelelő kommunikáció

A minőség fogalomra építve

Minőségellenőrzés

- végtermék ellenőrzése, mérés
- szabványosítás

Minőségbiztosítás

- folyamatok ellenőrzése
- megelőzés

Minőségirányítás

- egy szervezet irányítására, erőforrásaira is kiterjed

Értelmezése a statisztikai hivatalokban

- Intézmény - statisztikai hivatalok
- Folyamat - statisztikai adatelőállítás
- Termékek – közzétett adatok
- Felhasználók (customer) – adataink használói (user)
- Felhasználók mit tekintenek minőségnek
- Hagyományosan a minőség = pontosság
- Minőség tágabb fogalom, mert felhasználók releváns, időszerű, elérhető ... adatokat igényelnek: összetevők mentén (összetevő=dimenzió=komponens)

A minőség fogalomra építve ...

- Termékminőség – statisztikai adatok minőségének jellemzése összetevők mentén – minőség-ellenőrzés
- Folyamatminőség: Adatelőállítási folyamat vizsgálata, fejlesztése a termékminőség javítása érdekében és a folyamattal szembeni elvárások teljesítése érdekében - minőségbiztosítás
- Minőségirányítás: kiterjesztése az egész intézményre

A minőségügyi keretrendszer értelmezése

- A minőségügyi keretrendszer: Egy szervezeten belül a minőségbiztosításra irányuló tevékenységek megvalósítását elősegítő keretrendszer.
- A minőség sokoldalú definiálásából kiindulva rögzíti a minőségi elvárásokra, a minőségmérésre, rendszeres ellenőrzésére, értékelésére vonatkozó standardokat, folyamatokat, eljárásokat, módszereket és eszközöket, melyek alkalmazásával fenntartható és fejleszthető a minőség.

A minőségügyi keretrendszer a HSSZ-ben

- Minőségi elvárások, követelmények
- Minőség mérése, dokumentálása
- Ellenőrzés
- Értékelés, javítási javaslatok, tervek

A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe, mint a keretrendszer elvárásainak alapja

A HIVATALOS STATISZTIKAI SZOLGÁLAT MŰKÖDÉS-ALAPELVEI

Alapvető fontosságú elvek, melyek szükségesek a Hivatalos Statisztikai Szolgálat céljainak, fejlesztési irányainak és szerepének, működési kereteinek meghatározásához és együttműködés biztosításához.

1. elv: Szakmai függetlenség

2. elv: Pártatlanság, objektivitás

3. elv: Felhasználóközpontúság

4. elv: Koordináció és együttműködés

MEGFELELŐ SZERVEZETI ERŐFORRÁSOK ÉS KÉPESSÉGEK

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat meghatározott működési kereteinek, a működés folyamatosságának biztosításához szükséges azon elv, mely a minőségileg és mennyiségileg megfelelő erőforrások folyamatos rendelkezésre állására, fejlesztésére fókuszál.

5. elv: Megfelelő szervezeti erőforrások és képességek

HATÉKONY MŰKÖDÉS

Az erőforrásokkal gazdálkodó szervezet működését biztosító elv.

6. elv: Hatékony működés

STATISZTIKAI ADATELŐÁLLÍTÁSI FOLYAMAT ÉS TÁMOGATÓ SZAKMAI FOLYAMATOK

A statisztikai adatelőállítási folyamatra vonatkozó, valamint az azt közvetlenül támogató szakmai tevékenységekhez köthető elvek.

7. elv: Minőség iránti elkötelezettség

8. elv: Megalapozott módszertan

9. elv: Adatvédelem

STATISZTIKAI TERMÉKEK

A statisztikai adatelőállítási folyamat eredményeként előálló termékekre vonatkozó legfontosabb elvek.

10. elv: Relevancia

11. elv: Pontosság és megbízhatóság

12. elv: Időszerűség és időbelli pontosság

13. elv: Koherencia és összehasonlíthatóság

14. elv: Hozzáférhetőség és érthetőség

Mit tesz a KSH a minőségügyi keretrendszer működtetése érdekében és miért fontos ez a felhasználóknak?

- A koordinációra vonatkozó legfontosabb szabályok rögzítésre kerültek az új statisztikai törvényben illetve végrehajtási rendeletében, továbbá alapfogalmak tisztázása (pl. hivatalos statisztika, hivatalos statisztikai szolgálat kritériumai).
- Az adatelőállítókat koordináló Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT) létrejött. Az Országos Statisztikai Tanács (OST) pedig adatszolgáltatói és felhasználói képviselői szervezetté alakítása megtörtént. A két testület kapcsolódásainak szabályozása megtörtént. Képviselő!
- 2018-tól a KSH kezdeményezése alapján és a KSH és a NYME szakértői segítségével a HSSz tagjai az NKE keretében elinduló hivatalos statisztikai másoddiplomás képzésre iratkozhatnak be.

Mit tesz a KSH a minőségügyi keretrendszer működtetése érdekében és miért fontos ez a felhasználóknak?

- A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexének elkészítése, kiadása után kötelező érvényű alkalmazása előkészítés alatt áll.
- A hivatalos statisztikai szolgálat (HSSz) működését irányító Nemzeti Gyakorlati Kódexnek történő megfelelés ellenőrzésére akkreditációs eljárások kerülnek végrehajtásra.
- Mindez megerősíti a statisztika minőségébe vetett bizalmat és közelíti a HSSz további tagjainak adatelőállítási tevékenységét a KSH nemzetközi / európai elvárásokon alapuló minőségi sztenderdjeihez.

Mit tesz a KSH a minőségügyi keretrendszer működtetése érdekében és miért fontos ez a felhasználóknak?

- A felhasználók képet kapnak a KSH-n kívüli forrásból elérhető hivatalos statisztikai adatok köréről
- Egységesítésre kerül a tudományos célú adathozzáférés gyakorlata, feltételrendszere a szervezetekben
- Az adatokhoz való hozzáférés lehetőségei tovább javulnak
- A HSSz tagjai a KSH által koordinált szakmai együttműködésekben részt vesznek, tevékenységük minőségi jellemzőit folyamatos monitorozás mellett fejlesztik

Ajánlott olvasmányok

2016. évi CLV. törvény a hivatalos statisztikáról

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1600155.TV&timeshift=ffffff4&txtreferer=00000001.TXT

223/2009 EK rendelet (2015-ös legújabb változata)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02009R0223-20150608&qid=1454586045956&from=EN>

Európai Statisztika Gyakorlati Kódexe

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5922193/10425-HU-HU.PDF>

Eurostat Peer Review-k, leginkább a magyar

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>

KSH Stratégia 2020

https://www.ksh.hu/docs/bemutakozas/hun/strategia_2020.pdf

Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat webes oldala:

www.ksh.hu/hssz

jozsef.karpati@ksh.hu 1-345-6912 Kárpáti József

